

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

Beste rozenvrienden,

Na de koele maanden mei en april voelen we nu de aangename warmte, nodig om de plantengroei en bloei te stimuleren.

De meeste rozen, zo niet alle, danken we aan toegewijde rozenveredelaars, amateurs of beroeps. Het past dus om in deze uitgave van de nieuwsbrief van onze vereniging aandacht te besteden aan het veredelen van rozen.

“Alles begint met het veredelen” was de titel van het dubbelinterview met Thomas Proll en Jens Kruger dat we publiceerden in onze nieuwsbrieven 5 en 6 van 2020. De kruisbestuiving kan de start zijn van een mooi rozenleven. Mei en juni zijn uitstekende maanden om rozen te veredelen. Maar hoe gaan de ontwikkelaars van nieuwe rozen te werk?

Om betere voedingsgewassen te bekomen, veredelden de mensen al planten in de oudheid. Planten met grotere vruchten werden geselecteerd om zaad te winnen en mee verder te kweken. Voor rozen werd rond 1867 de eerste handmatige bestuiving gedaan, zoals in het artikel van Jos Wijns wordt beschreven. Voor dat jaar werden rozenstruiken dicht bij elkaar geplaatst en liet men insecten de bestuiving uitvoeren. Op het einde van het jaar oogsten de kwekers de bottels en plukten ze de zaden eruit.

Het eigenlijke werk begint lang voor de bestuiving. Een veredelaar beeldt zich een droomroos in, een nieuwe speciale roos die hij wil ‘maken’. Het kan gaan over de bloem, de geur, de aard van de struik of misschien de bottels...of enkele aspecten samen. Voor de keuze van de ouderparen bestuderen de veredelaars de stambomen van rozen met gewenste eigenschappen. Natuurlijk wordt de voorkeur gegeven aan een sterke vader en moeder. Aan het bestuiven gaat een grondige studie vooraf. Voor het kiezen van het ouderpaar kunnen we kijken naar hoe de rozenstruik, het blad, de twijgen en de bloem, er uit zien. Dat zijn de uitwendige kenmerken. Maar we kunnen ook gebruik maken van de erfelijke eigenschappen die doorgegeven worden door het DNA. Dit is de merker ondersteunde veredeling, waarover Peter Cox van Pheno Geno Roses tijdens de jaarvergadering van vorig jaar sprak. Maar als je het gevoel van veredelen even wil beleven, dan kies je twee van jouw lievelingsrozen en gebruik je de goede raad van Jos Wijns.

Rozen veredelen Jos Wijns

“Rozen veredelen leer je uit een boek met 100 bladzijden...elk jaar heeft een bladzijde”

Als beginnend rozenveredelaar is het vooral belangrijk plezier te beleven aan je hobby.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

Wees niet geobsedeerd door het creëren van een nieuwe roos met de bedoeling een wereldroos op de markt te brengen. Als je eerste rozen opgroeien, mag je blij zijn en over die eerste bloem mag je fier aan vrienden vertellen: “Kijk dit is mijn eigen creatie.” Gaandeweg kan je dan evolueren naar een heuse veredelaar.

De informatie die ik hier meegeef, is hiervoor een goede basis, maar zeker geen absolute verkondiging. Wat ook jouw doel mag zijn, de info die volgt kan je op goede weg brengen tot het creëren van een roos waar je trots kan op zijn. Wanneer je gaat veredelen, kan je best doelen vooropstellen. Belangrijk zijn: een gezonde, sterke en winterharde roos die zich laat opvallen door zich te onderscheiden van de op de markt zijnde rozen. Dit kan onder andere door een ongebruikelijke kleur, speciale vorm van de bloem, sterke herbloei, zelfreinigende bloemen, en eventueel een goede geur.

Dit is zeker geen gemakkelijke opdracht. Sinds de eerste “moderne L” theehybride ‘LA FRANCE’ in 1867 is geïntroduceerd, zijn er in snel tempo vele uitstekende rozen gecreëerd en dat in alle classificaties (hybride, thee, miniatuur, struiken, enz.)

Commerciële veredelaars hebben de mogelijkheid enkele duizenden kruisingen te produceren om tot een nieuwe voor de markt geschikte roos te komen. Statistisch wordt aangenomen dat 1 op de 50.000 zaailingen het einddoel, een plaats in onze tuin, haalt. Hou hierbij in gedachten dat die ene roos ook tussen die honderd zaadjes die je als amateur rozenvedelaar met veel zorg hebt laten ontkiemen en opgroeien, kan aanwezig zijn. En rozen die niet in de commerciële lijn van het professionele passen, kunnen wel mooi ogen in je eigen tuin of in die van vrienden.

Als hobbyveredelaar heb je het grote voordeel dat NIETS MOET. Toch zie je, vooral in het begin, graag zo snel mogelijk mooie resultaten van je eerste kruisingen. Het is dan ook goed om weten dat er een aantal goede moeder- en vaderplanten zijn waar je mee kan starten. Want niet alle rozen leveren vruchtbaar stuifmeel of vruchtbare zaden.

Gebruik planten waarvan je bepaalde eigenschappen wil terugvinden in de nakomelingen. Het beste resultaat bekom je door als vader een goede nakomeling te gebruiken die de moederplant heeft voortgebracht. Van sommige grote veredelaars is geweten dat ze jaar na jaar dezelfde moederplanten gebruiken om hun bewezen kwaliteit altijd vruchtbaar zaad te geven, dat goed ontkiemt. Een vroeger DNA-onderzoek heeft zo aangetoond dat Austin-rozen toen bestonden uit 5 groepen. Op het internet kan je in HelpMeFind, waarvan hier het adres <http://www.helpmefind.com/gardening/plants.php> veel informatie vinden in verband met de afstamming van rozen. (Je moet wel geabonneerd zijn)

Om het veredelingsproces te leren kan je eenvoudig beginnen met bottels te gebruiken uit je eigen tuin waar de bijtjes eventueel voor u een kruisbestuiving hebben uitgevoerd.

Bij het afschuimen van het internet kan je lijsten vinden met goede planten om mee te starten. Vergeet zeker niet naar de rozen van Lens, ILVO en ook Martin Visser te kijken. Met de volgende lijsten kan je ook van start gaan. Ze zijn suggestief en zeker niet limitatief.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

Theehybride rozen

Naam	Kleur	Eigenschappen
'Ena Harkness' (1946, Norman, UK)	Fluweelrood	Heeft een 20- tal bekende eerste-lijn-nakomelingen; is ook redelijk veel als vader gebruikt.
'Duftwolke®' (syn: Fragrant Cloud, 1963, Tantau, GE)	Rood	Tantau, 1963. Telt meer dan 100 directe nakomelingen. Vooral rood-oranje kleur- en geurvererving. Focus vooral op kruiswerk met moderne trossen theerozen.
'Landora' (syn : Sunblest, 1970, Tantau, GE)	Geel	Sterke geur, zeer vruchtbaar, goede opkomst Ondergewaardeerde moederplant.
'Peace' (syn: Mme. A Meilland, Gloria Dei,)	Roos tot roze-geel (afh.van de temperatuur)	Telt meer dan 130 directe eerste-lijn-nakomelingen. De meeste van deze nakomelingen zijn om streeks de jaren 1955 –1965 gecreëerd. Volgens L. Lens is dit een roos waar heel veel in zit om betere nieuwe theerozen in te kruisen. Heeft nakomelingen in alle kleuren.
'Tropicana' (syn: Super Star, 1960, Tantau, 1960, Ge)	Oranjerood	Vergelijkbaar met 'Peace' als moeder, wat betreft het aantal directe nakomelingen. Is tot in de jaren 1980 veel gebruikt door Delbard.
'SweetLove' (1980, (RVS) Rijksstation Voor Sierplanten, Be)	Roos	Vruchtbaar, goede opkomst.

Tros- of perkrozen

Naam	Kleur	Eigenschappen
'Chanelle' (1959, McGredy, NewZeeland)	Abrikoos-roze	Sterk geurend; heeft een zeer goede zaadvorming en neemt verschillende vaders aan.
'Circus' (1956, Swim, US)	Oranje, geel naar het centrum toe	Heeft veel nakomelingen.
'Edwina' (J. Orye, BE)	Dieproos	Sterk geurend, vruchtbaar, goede opkomst.
'Fanal' (1946, Tantau, Ge)	Rood	Sterke, gezonde moederplant.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

'Kimono' (1961, De Ruiter, Ned)	Zalmroos	Vruchtbaar, goede opkomst. Komvormige bloemen. Vooral De Ruiter heeft hiermee gekruist; andere telers hebben deze links laten liggen. Slechts een tiental nakomelingen.
'MarySumner' (1976, McGredy, NewZeeland)	Oranjerood	Een niet voor de hand liggende trosroos; wordt nog steeds door Harknessen en Warner in kruiswerk gebruikt.
'Maria-Mathilda' (1980, Lens, Be)	Wit	Zeer vruchtbaar, goede opkomst.
'Marie-Louise Velge' (1991 Rijksstation Voor Sierplantenteelt, RVS, BE)	Wit, zeer lichtroze schijn	Zeer vruchtbaar, matige opkomst, moeilijke moeder, toch met resultaat.
'Octavia Hill' (1995, Harkness, UK)	Roos	Zeer goede zaadvorming, rijpt zeer snel. Veel zaad per bottel. Geklasseerd als een trosroos, met Engelse allures.
'Queen Elisabeth' (1954, Lammerts, US)	Roos	Zeer vruchtbaar, goede opkomst. Heeft een 150-tal rechtstreekse eerste-lijn-nakomelingen.
'SexyRexy' (1984, McGredy, New Zeeland)	Roos, zilveroranje onderton	Kent heel wat nakomelingen, ook aparte kleuren. Wordt als vader en als moeder gebruikt.

Engelse Rozen

Naam	Kleur	Eigenschappen
'Abraham Darby' (1985, Austin, UK)	Geel, zalmroos	Sterk geurend.
'Constance Spry' (1961, Austin)	Zachtroos	Sterk geurend. Is één van de Engelse rozen die beter scoort in relatie tot gezondheid dan de andere bekende Engelse rozen.
'Charles Austin' (1973 Austin, UK)	Abrikoos	Sterk geurend. Heeft onder meer 'Ellen' en 'Swan' voortgebracht.
'Lilian Austin' (1973, Austin, UK)	Roos met oranje zweem	Eén van de betere moeders, maar???
'Graham Thomas' (1983, Austin, UK)	Geel	Sterk geurend Heeft 'Sweet Juliet', 'The Pelgrim', voortgebracht.
'Wife-of Bath®' (1969, Austin, UK)	Roos	Heeft 'Gertrude Jekyll', 'Bredon' en dergelijke voortgebracht.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

'YvesPiaget' (1985, Meilland, Fr)	Roos met paarse zweem	Is de moederplant van 'Meilland' die de Franse (Engelse rozen) heeft voortgebracht.

Rosa Rugosa

Naam	Kleur	Eigenschappen
'Purple Pavement' (1983, Baum, Ge)	Lila	Geurend, ziektevrij.

Heesterrozen

Naam	Kleur	Eigenschappen
'Britannia' (1929, Burbach, UK)	Donkerrood	Hybr. Musk roos, wordt 50/60 cm hoog. Lens heeft hier veel mee gewerkt, heeft 'Rush', 'Bukavu' als nakomelingen.
'Ballerina' (1937, Bentall, UK)	Enkel, lichtroze	De moeder van de moderne Hybr. Musk rozen. Is ook veel als vader gebruikt.
'Dornröschen' (1960, Kordes, Ge)	Roos	Een veel gebruikte Kordes- heestermoeder.
'Centenaire de Lourdes' (1958, Delbard, Fr)	Lichtroos	Niet zo'n makkelijke moeder; kan makkelijk met klimrozen gekruist worden.
'Lichtkönigin Lucia' (1958, Kordes, Ge)	Geel	
'Paganini' (1988, Lens, Be)	Rood	Volgens Lens één van de moeders om verder mee te werken. Is minder makkelijk, heeft r.multiflora als vader.
'Puccini' (1984, Lens, Be)	Roos, lichter centrum	Maakt heel goed zaad. Volgens Lens één van de moeders om verder mee te werken.
'Ravel' (1988, Lens, Be)	Rood	Maakt heel goed zaad. Volgens Lens één van de moeders om verder mee te werken.
'Sourire d'Orchidee' (Voor 1985, Paul Croix, Fr)	Zachtroos	Hybr. Musk roos, struik/klimmer
'Vivaldi' (1984 Lens, Be)	Rood	Volgens Lens één van de moeders om verder mee te werken. Is minder makkelijk, heeft r.multiflora als moeder.

Klimrozen

Naam	Kleur	Eigenschappen
'LauraFord' (1989, Warner, UK)	Geel	De klimmende miniatuurmoederplant van 'Chris Warner'.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

'NewDawn' (1930, Dreer, UK)	Lichtroos	Geurend, grootbloemig. Heeft al een groot Aantal nakomelingen. Kan ook als vader worden gebruikt.
'Sympathy' (1964, Kordes, Ge)	Rood	Geurend en sterk doorbloeiend. Is moeilijker dan 'New Dawn'.

Minituurrozen

Naam	Kleur	Eigenschappen
'Anna Ford' (1980, Harkness, UK)	Oranje	De moederplant van 'Chris Warner'. Geeft zowel de miniatuureigenschappen als miniatuurklimmende eigenschappen door.
'Laura Ford' (1989, Warner, UK)	Geel	De klimmende miniatuurmoederplant van 'Chris Warner'.
'MrBluebird' (1960, Moore, US)	Mauve	Een sport van 'Old Blush'; is dus eigenlijk een R. Chinensis hybride.
'Popcorn' (1973, Morey, US)	Wit	Een echte mini, die heel veel gebruikt is als moeder en als vader.

Wat ik wil aanraden, is:

- Start klein om de processen te begrijpen en te beheren.
- Beperk u tot een paar gezonde ouderplanten.
- Neem notie van de kruisingen die je doet, deze kunnen later van belang zijn om beslissingen te nemen hoe je verder gaat veredelen.
- Doe de bestuivingen zo vroeg mogelijk in het seizoen (eerste bloeiperiode). Zo hebben de zaden van sommige variëteiten voldoende tijd om te rijpen.
- Gebruik krachtige planten die niet onder stress staan.

Zo, wanneer bepaald is welke ouders gaan gebruikt worden, kunnen we over gaan tot de gecontroleerde bestuiving.

Verzamelen en bewaren van stuifmeelpollen.

Verse helmknoppen worden verzameld wanneer ze rijp zijn. Algemeen kan gesteld worden dat de bloem gedeeltelijk moet open staan, een losse knop stadium. Het ideaal stadium is een beetje afhankelijk van het aantal bloemblaadjes dat de roos heeft. Bij 5-12 bloemblaadjes (enkele bloem) oogst je best wanneer er net kleur zichtbaar is. Bij dubbele bloemen (25-53 bloemblaadjes) zou de bloem niet meer dan een kwart mogen ontloken zijn. Wanneer er nog meer bloemblaadjes aanwezig zijn, moet de bloem halfopen zijn.

De doorgaans geelgekleurde helmknoppen mogen nog niet poederig zijn; dan hebben ze hun stuifmeel al vrijgegeven en kan het zijn dat er door insecten vreemd stuifmeel is achtergelaten.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

De meeldraden worden best 's morgens geoogst. Hiervoor verwijder je voorzichtig de bloemblaadjes om dan met een klein schaar-tje, pincet of als je slechts één bloem wil gebruiken gewoon met duim en wijsvinger, de meeldraden te verzamelen.

Droog de meeldraden met helmknop gespreid op een wit papier of als het er niet te veel zijn rechtstreeks in een proper recipiënt, een 35 mm filmdoosje bijvoorbeeld. Droog bij een temperatuur van ongeveer 20°C, uit de zon en uit de wind. De meeste pollen zullen de volgende dag als een poeder vrijgegeven zijn. Verzamel het stuifmeel dan in een proper, droog en goed geïdentificeerd potje en sluit dit af. Als je dan krachtig met het potje schudt, zul je merken dat de pollen zich hebben afgezet op de wand. Als je de pollen niet onmiddellijk gebruikt, kun je de meeldraden best verwijderen.

Bestuif met zo vers mogelijk stuifmeel. Echter dit is niet altijd mogelijk omdat de moederplant bijvoorbeeld pas later in bloem komt of de moederplant is al uitgebloeid en bloemt slechts één keer per jaar. De pollen blijven op kamertemperatuur en uit de zon 1 tot 2 weken fertil. In de koelkast kunnen ze tot 4 weken goed blijven. Je moet dan wel het recipiënt terug op kamertemperatuur laten komen alvorens het te openen; dit om condens te vermijden. Dat geldt ook voor stuifmeelpollen die je in de diepvriezer hebt bewaard tot volgend jaar, wat dus ook een mogelijkheid is.

Vorbereiden van de moederplant

Van de moederplant wordt verwacht dat ze krachtig groeit. De te bestuiven bloemen bevinden zich best in hetzelfde stadium als wanneer je de pollen oogst. Het is essentieel dat de stampers voldoende rijp zijn om bestoven te worden. Wanneer je echter te lang wacht kan er zelfbestuiving zijn of hebben insecten mogelijk vreemd stuifmeel aangebracht, wat niet de bedoeling is. Het is daarom belangrijk uw moederplanten te kennen en te weten wanneer de bloemen open komen en de stampers aanrijpen. Verwijder 's morgens vroeg alle bloemblaadjes. Neem hiervoor nooit de steel vast maar gebruik de kelkblaadjes en eventueel het vruchtbeginsel om de kroonblaadjes te verwijderen.

Castreer (is het verwijderen van de meeldraden met helmknoppen) dan met de vingers, een schaar-tje of een pincet. Gebruik de methode die het best past bij de situatie. Je kan de helmknoppen eventueel bijhouden voor de pollen.

Na castratie is het aan te raden om de ontmande bloem af te dekken met bijvoorbeeld een aluminiumfolie of een papieren zakje (geen plastic). De stampers zijn zeer gevoelig voor het drogend effect van zon en wind.

Ga bij deze handelingen omzichtig te werk zodat je de stengel en de kelkbladeren niet beschadigt. Hoewel bij sommige variëteiten de kelkbladeren bij het rijpen van de bottel afvallen, kan een beschadiging in dit stadium de ontwikkeling van de bottel belemmeren.

De bestuiving

Met het blote oog lijken pollen op een geel poeder, maar het zijn eigenlijk kleine capsules gevuld met vloeistof die de mannelijke zaadcellen bevatten. Onder invloed van een kleverige vloeistof, uitgescheiden door de stijlen op de stamper, ontkiemen de pollen en gaat een capsule zich via de stijl onder invloed van chemische reacties een weg banen naar de ovaria waar de bevruchting van de eicellen kan plaatshebben.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

De bloem is het best ontvankelijk voor bevruchting wanneer de stampers een blinkend uitzicht hebben. Je kan dit eventueel controleren met een vergrootglas. Sommige bloemen kun je onmiddellijk bestuiven na de castratie. Bij ander moet je 2 tot 24 uur wachten tot ze receptief zijn. Om deze reden kan het soms nuttig zijn om de bestuiving drie dagen achter elkaar uit te voeren.

Bestuiven doe je best 's morgens vroeg. Vermijd de warme middagtemperaturen want deze kunnen de bestuiving laten mislukken. De pollen kunnen op verschillende manieren aangebracht worden. Met

- een penseel
- een veer
- propere droge vingertop

Bij de propere *droge* vingermethode kan opgemerkt worden dat sommige veredelaars de vingertop bevochtigen met speeksel en dat kan bevorderlijk zijn.

Speeksel en vooral morgenspeeksel bevat namelijk putrescine. Van putrescine is geweten dat het de vruchtbaarheid van de pollen verlengt en het buisje dat gevormd wordt voor de bevruchting ook langer laat worden.

Welke methode je ook gebruikt om het stuifmeel aan te brengen, steeds moet je er op letten dat er geen vreemd stuifmeel aanwezig is. De beste manier om het eventueel achtergebleven stuifmeel af te doden is het penseel of wat dan ook dompelen in ethanol of gewoon goed uitwassen.

Breng ook voldoende stuifmeel aan. Als de bekomen hoeveelheid pollen beperkt is, kun je best enkel de centraal gelegen stampers bestuiven. Deze geven meer kans op een geslaagde bevruchting.

Na de bestuiving dekken de meeste veredelaars de moederbloem losjes af met een wit reflecterend zakje of met aluminiumfolie (gebruik geen plastic) om de pollen te beschermen tegen zon, wind, regen en insecten. Dit verlengt ook de vruchtbaarheidsperiode van de pollen.

Als de bottel begint te zwellen dan kan de bestuiving geslaagd zijn, maar dat is niet altijd zo.

Soms lukt het maar niet om bepaalde rozen met elkaar te kruisen. Voor dit falen kunnen er meerdere redenen zijn.

Er kan bijvoorbeeld een slechte verhouding zijn tussen de lengte van de stijl en de buisjes, gevormd door de pollen. Dit kan eventueel opgelost worden door stamper en stijl met een scherp voorwerp weg te snijden (veredelaars van lelies passen dit vaak toe) of zoals eerder vermeld putrescine bevattend speeksel (of putrescine) te gebruiken.

De vruchtbaarheid van de pollen kan ook belangrijk zijn. Bij sommige vaderplanten komen geen of slechts een klein percentage pollen tot ontkieming.

Ook kan getest worden of de bevruchting lukt wanneer de rol van de ouders omgekeerd wordt.

Bottels oogsten

De bottels worden geoogst na verkleuring; meestal rood maar sommigen blijven ook groen. Normaliter kan je stellen dat ze rijp zijn na 90 dagen.

De bottels worden vervolgens bewaard in de koelkast; dit ook gedurende 90 dagen om dan de zadjes te oogsten en te zaaien. Een andere werkwijze is de zadjes onmiddellijk uit de bottels halen en vervolgens in een vochtig medium (tegen uitdrogen) gedurende eveneens 90 dagen in de koelkast te bewaren. Sommige vluggerds kunnen daar al ontkiemen.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

Zaaien

De zaadjes die ontdaan zijn van vruchtvlees worden 5 mm diep in zaai- en stekgrond gelegd. Je kan de zaadjes ook boven op de zaai- en stekgrond leggen en afdekken met een 5 mm laag wit zand of perliet om schimmelvorming bij de jonge plantjes te helpen voorkomen. Optioneel kan je ze vooraf ontsmetten met waterstofperoxide om schimmeligroei te helpen voorkomen. Sommige onderzoeken melden echter dat een beetje schimmel goed is om de nootjes beter te laten ontkiemen. De beste temperatuur voor ontkieming blijkt tussen de 16 en 21° C te liggen maar zoals eerder vermeld kunnen ze al bij 5° C ontkiemen in de koelkast. Belangrijk: de muizen zijn verzot op zaadjes van rozen. Zorg dus dat ze er niet bij kunnen!

Verspenen

Wanneer de eerste echte rozenblaadjes aanwezig zijn, kan je verspenen. Als je later wil verspenen, zorg er dan voor dat je mest bijgeeft aan de jonge plantjes. Het is goed om bij elke bewatering, tot je de plantjes in volle grond zet, een oplossing van 375 mg/liter 20-10-20 meststof te gebruiken. Door het verspenen geef je de jonge rozenplantjes wat meer ruimte zodat de wortels goed kunnen ontwikkelen in voorbereiding tot het uitplanten in volle grond.

Als de wortels door de potjes beginnen groeien, kan je aan uitplanten denken.

Hoe vroeger dit gebeurt, hoe sterker de plantjes zullen zijn om de komende winter in te gaan.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

Jaarvergadering 2023

Op 24 april kwamen weer 57 leden samen in GCOC Oosterhof in Lummen voor de tiende jaarvergadering. Op de agenda stond de presentatie van het verslag over het activiteitenjaar 2022-2023 en de verkiezing van twee nieuwe bestuursleden. Het was een boeiend jaar met tal van activiteiten, waarvan zeker de reis naar de Loirestreek in juni en de viering van het jubileum in het Sint-Jansbergklooster in Zelem hoogtepunten waren. Maar ook de klassieke activiteiten zoals de snoeiles bij Gust en Blanche en de voordrachten werden erg gewaardeerd. Daarna verzorgde de voorzitter een voordracht in twee delen over de beste rozen van 2022. Hij koos voor de rozen die topprijzen verdienden tijdens dat jaar. De kwaliteit van de rozen is het voorbije decennium enorm verbeterd. Daar dragen het groot aantal wedstrijden en rozenkeuringen zeker toe bij. Hij besprak rozen die door specialisten, beroepsveredelaars en toegewijde amateurs als uitstekend beoordeeld werden en die een Gouden Roos of andere onderscheidingen verdienden tijdens de keuringen in België en omgevende landen. Als we veel plezier willen hebben van rozen in onze tuin, moeten we de betere rozen kopen. 'Heidetraum' van de firma Noack werd vorig jaar door de World Federation of Rose Societies opgenomen in de Rose Hall of Fame. Die erkenning wordt maar om de drie jaar toegekend aan de beste roos van de voorbije decennia. De firma Noack was en is nog altijd de baanbreker in de milieuvriendelijke teelt van sterke rozen, planten die geen chemische bestrijdingsmiddelen nodig hebben om heel de zomer en herfst mooi te bloeien in de tuin. Verder besteedde de voorzitter aandacht aan rozen voor vlinders en insecten, sterk geurende rozen, rozen met speciale bloemen. Het viel hem op dat Vlaamse veredelaars bijzonder goede rozen maakten. Op het einde van de vergadering kregen de aanwezige leden twee rozen: 'Heidetraum', geschonken door Rosa Mundo, en 'Luminum', geschonken door Martin Vissers.

2023:

"LUMINUM" (VISardegé)

Els van Ommen en Danny Theys werden verkozen als bestuursleden. Samen met Berna Smets, Gust Nenczl, Jos Rogiers, Robert Claes en Theo Geerits vormen ze het bestuur van Rozenvrienden. Tijdens de volgende bestuursvergadering bespreken ze de taakverdeling.

Rozendagen en beurzen in mei en juni

We kunnen elkaar weer ontmoeten tijdens één van volgende beurzen:

- Tuindagen van Beervelde: 12 tot 14 mei
- Hex Garden Festival: 2 tot 4 juni
- Rozenfeest Rivierenhof in Deurne: 11 juni met stand van Rozenvrienden
- Rozenfeest in het Vrijbroekpark in Mechelen: 18 juni met stand van Rozenvrienden
- Rozenfeest in de rozentuin van Kortrijk: 25 juni

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

Dagreis Rozenvrienden naar Nederlands Limburg op 9 september 2023

Reserveer alvast deze dag voor een dagreis met onder andere een bezoek aan het bedrijf ROPARU Rozen.

Rozen vervangen

Het valt wel eens voor dat na zekere tijd een roos het minder goed of slecht doet op een bepaalde plaats en we toch op die plaats weer een roos willen zetten. We weten dat de eerste roos het waarschijnlijk minder goed doet omdat de bodem uitgeput is of omdat er teveel schadelijke aaltjes in de grond zitten. Enkele dagen geleden las ik een artikel in de Lëtzebuurger Rousenzeitung, geschreven door Karin Schade van het Rosenpark Reinhausen (gelegen in Duitsland tussen Kassel en Sangerhausen). Hierin beschrijft ze de methode met de kartonnen dozen (Weinkarton?!) die ook al voorgesteld werd door David Austin. Zij heeft deze methode toegepast in haar rozenpark, waar ze regelmatig oudere, slecht groeiende rozen in de perken vervangt. En het werkt heel goed; de nieuw geplante rozen bloeien rijk en lang. Ze heeft dit met meer dan honderd rozen gedaan! Ook proberen? Ik doe het af en toe in mijn tuin en heb een bondig fotoverslag:

Verwijder de oude roos en maak op die plaats een plantput waarin een grote doos past, bv. van 30 cm x 40 cm. Maak de put diep genoeg; hij mag gerust een halve meter diep zijn. Vul de doos met aarde van een deel van de tuin waar geen rozen stonden en vermeng deze met compost of Vivimus: 2/3 aarde en 1/3 compost. Geef ruim water en laat enkele dagen rusten tot de grond wat gezakt is. Daarna kan je de roos planten. Nu kan je rozen die je in pot koopt, planten. Vanaf november zijn weer rozen met blote wortel beschikbaar.

IN DE VOORZOMER VERSCHIJNEN DE MOOIE ROZENKNOPPEN. IK BEN HET EENS MET ALICE NAHON DAT DE ROZENKNOP HET SCHOONSTE VAN DE ROOS IS.

Alice Nahon was een Antwerpse dichteres. Zij is geboren op 16 augustus 1896 en is overleden op 21 mei 1993. In Vlaanderen is Nahon wellicht het meest bekend van de versregels van haar *Avondliedeke III*:

*'t is goed in 't eigen hert te kijken,
nog even vóór het slapengaan,
of ik van dageraad tot avond,
geen enkel hert heb zeer gedaan, ...*

...

Maar ook haar gedicht 'Rozenknop' is zeer mooi.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.3 mei-juni 2023

ROZENKNOP

'k Hoù niet van volbloeiende roze,
Die heur hart heeft uitgezeid,
Die bij 't oop'nen
Van heur broze weelde,
D'éérste stervenstrane schreit.

'k Zie ze liever wachtend dragen,
Wat een knop niet openwoelt:
't Stil gesluimer
Van zó teer verlangen,
Dat een and're roos het voelt...

Want, door elk geluk moet schreien,
Schemering van droefenis...
Als een liefde,
Die door bei geweten,
Nog onuitgesproken is...

Liefde, hou me lang verborgen
't Schroeien van uw pracht'ge gloed;
't Is de passie
van het zonne-zoenen,
Die een roze sterven doet...

(Berna)

Nieuw van Kordes voor de
herfst 2023: 'Ruby Kiss'

Nieuw van Tantau voor de
herfst 2023: 'Deep Secret'

Verantwoordelijke uitgever: Jos Rogiers
Werkten mee aan deze nieuwsbrief
Berna, Jos Wijns en Jos.
©voorzitter@rozenvrienden.be